МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

Проект

Н А Р Е Д Б А

№ …….

за придобиване на квалификация по професията

„ЕКОХИМИЧНИ, БИОЛОГИЧНИ ПРОДУКТИ И БИТОВА ХИМИЯ“

Раздел I
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази наредба се определя държавният образователен стандарт (ДОС) за придобиването на квалификация по професия код 071108 „Екохимични, биологични продукти и битова химия“ от област на образование „Техника“ и професионално направление код 0711 „Химични технологии“ съгласно Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение.

Чл. 2. Държавният образователен стандарт за придобиването на квалификация по професия код 071108 „Екохимични, биологични продукти и битова химия“ съгласно приложението към тази наредба определя изискванията за придобиването на трета степен на професионална квалификация по професията, за придобиване на квалификация по част от професията, както и за достигане на отделни единици резултати от ученето.

Чл. 3. Въз основа на ДОС по чл. 1 и рамковите програми по чл. 10, ал. 3, т. 2, 3 и 5 от Закона за професионалното образование и обучение се разработват типови учебни планове за ученици, учебни планове за лица, навършили 16 години, и учебни програми за обучението по професията.

Раздел II
СЪДЪРЖАНИЕ НА ДЪРЖАВНИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЕН СТАНДАРТ

ПРОЕКТ

Чл. 4. (1) Държавният образователен стандарт по чл. 1 определя изискванията към кандидатите, описанието на професията, единиците резултати от учене за придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията, критериите и средствата за оценяване на всяка единица резултат от учене, съвкупността от единици резултати от ученето, които формират придобиването на квалификация по част от професия, изискванията към материалната база и изискванията към обучаващите.

(2) Държавният образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията включва общата, отрасловата и специфичната професионална подготовка с необходимите професионални компетентности, които гарантират на обучаемия възможността за упражняване на професията след завършване на обучението.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Учебните планове и учебните програми по чл. 3, разработени въз основа на тази наредба, започват да се прилагат от учебната 2026 – 2027 г. за учениците, които постъпват в VIII клас в училищното професионално образование и обучение, а за лица, навършили 16 години – от 1 януари 2026 г.

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 22, ал. 6, във връзка с ал. 2, т. 6 от Закона за предучилищното и училищното образование.

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

Министър на образованието и науката

ПРОЕКТ

Приложение към чл. 2

ДЪРЖАВЕН ОБРАЗОВАТЕЛЕН СТАНДАРТ
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА
КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯТА
„ЕКОХИМИЧНИ, БИОЛОГИЧНИ ПРОДУКТИ
И БИТОВА ХИМИЯ“

Професионално направление					
Код: 0711	**Химични технологии**				
Професия					
Код: 071108	**Екохимични, биологични продукти и битова химия**				
Степени на професионална квалификация		**-**	**-**	**III**	**-**
Ниво по Национална квалификационна рамка (НКР)		**-**	**-**	**4**	**-**
Ниво по Европейска квалификационна рамка (ЕКР)		**-**	**-**	**4**	**-**

ПРОЕКТ

1. Изисквания към кандидатите

1.1. Изисквания към кандидатите за входящо минимално образователно и/или входящо квалификационно равнище за придобиване на степен на професионална квалификация съгласно Закона за професионалното образование и обучение

За придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията „Екохимични, биологични продукти и битова химия“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение, утвърден от министъра на образованието и науката със Заповед № РД09-2230 от 09.08.2024 г., изискванията за входящото минимално образователно равнище към кандидатите са:

• за ученици – завършено основно образование;

• за лица, навършили 16 години – придобито право за явяване на държавни зрелостни изпити или завършено средно образование.

1.2. Здравословното състояние на кандидата се удостоверява с медицински документ, доказващ, че професията, по която желае да се обучава, не му е противопоказна.

2. Описание на професията

Придобилите трета степен на професионална квалификация по професия „Екохимични, биологични продукти и битова химия“ могат да работят в търговски обекти, предназначени за търговия на дребно и едро с козметични и биологични продукти, хранителни добавки и битова химия. Те планират, организират и изпълняват отделните трудови дейности – планиране, организиране и извършване дейности на работното място в съответствие със санитарно-хигиенните изисквания и изискванията за здравословни и безопасни условия на труд. Специалистът насочва клиенти при продажбата на стоки от конкретния асортимент и предоставя на потребителите специализирана продуктова информация, като ги консултира, информира и презентира предлаганите стоки при отчитане на нуждите на клиента. Трябва да познава химичната природа на продуктите, съставките и реакциите им, разбира техния начин на действие и взаимодействие и използва знанията си при консултация на потребителите, да предоставя информация за произхода, състава, предназначението и действието на продуктите за красота и здраве, като използва знанията си за основните системи в човешкия организъм и алтернативни методи за профилактика на здравето. Изпълнението на трудовата дейност изисква той да дава насоки за състава, свойствата и действието на продуктите от битовата химия, да познава билките и приложението им, производствените процеси, методите на получаване и анализ на предлагания асортимент. Важно условие за упражняване на професията е да може да интерпретира концентрацията на различните съставки в продуктите, да спазва стандартите за качеството на продукцията и да определя клиентските потребности и да прилага различни техники за продажба.

Съществена част от трудовите задължения е да умее да презентира предлаганите стоки и услуги, да спазва основните маркетингови правила за позициониране на стоките и основните правила за обслужване на клиентите. Приема рекламации от клиенти и отговаря на тях по установения от компанията начин, да комуникира (устно и писмено) с вътрешнофирмените отдели, с клиенти, контролни органи и търговски представители. Работи с търговска документация и изготвя такава при необходимост. Той трябва да допринася за положителния финансов резултат на фирмата и да се придържа към целите ѝ,

ПРОЕКТ

да изготвя заявки и поръчки, да приема и съхранява стока, правилно да етикетира стоките и да следи за добрия търговския вид, да поддържа оптимални наличности и да прави инвентаризация. Необходимо е да организира работния процес и да разбира връзката между работата на отделите във фирмата, да работи в екип и да създава коректни и лоялни работни взаимоотношения, като решава възникнали конфликти на работното място. Важно е да борави с дигитални медии и да изпълнява информационните и комуникационните стратегии на компанията и да управлява ефективно времето си и собствения си график. Приложението на информационните технологии и използването на съвременни програмни пакети са ключови компетентности, необходими за упражняването на професията. Лицето носи материална, финансова и дисциплинарна отговорност за поверените му материални ценности и парични средства и отговаря за спазване на изискванията на санитарните норми за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда. Той води съвестно персоналната си документация, като не злоупотребява с оказаното му доверие и не разпространява поверителни данни, представляващи търговска тайна. Може да използва офис техника, да работи с касов апарат, баркод скенери и POS терминални устройства за безкасови плащания. При изпълнение на трудовите си дейности спазва екологичните изисквания за опазване на околната среда.

Лицето, придобило трета степен на професионална квалификация по професията „Екохимични, биологични продукти и битова химия“, поема отговорност за работата на малък екип, изпълняващ конкретни дейности по поставени задачи. В своята дейност те извършват анализи и обобщават информация. При необходимост се консултират с лица, заемащи ръководни и контролни функции.

3. Единици резултати от ученето (ЕРУ) за придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията

Степен на професионална квалификация	Ниво по НКР/ ЕКР	Номер на ЕРУ и вид професионална подготовка (ПП)							
		ЕРУ 1	ЕРУ 2	ЕРУ 3	ЕРУ 4	ЕРУ 5	ЕРУ 6	ЕРУ 7	ЕРУ 8
		Обща ПП		Отраслова ПП		Специфична ПП			
III	4	x	x	x	x	x	x	x	x

3.1. Списък на Единиците резултати от ученето по видове професионална подготовка

ЕРУ по обща професионална подготовка – единна за всички професионални направления от Списъка на професиите за професионално образование и обучение

ЕРУ 1. Здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда

ЕРУ 2. Икономика и предприемачество

ЕРУ по отраслова професионална подготовка – единна за професиите от професионално направление „Химични технологии“

ЕРУ 3. Технологии и процеси в химическата индустрия

ЕРУ 4. Работен процес

ЕРУ по специфична професионална подготовка по професията

ПРОЕКТ

ЕРУ 5. Дигитални технологии в професионалната дейност

ЕРУ 6. Суровини за производство на екохимични, биологични продукти и битова химия

ЕРУ 7. Производствени технологии

ЕРУ 8. Екохимични, биологични продукти и битова химия

3.2. Описание на единиците резултати от ученето за професията „Екохимични, биологични продукти и битова химия“

3.2.1. Обща професионална подготовка по професията

ЕРУ 1	**Здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда**
Резултат от учене 1.1	Спазва хигиенните норми и здравословните и безопасните условия на труд (ЗБУТ) на работното място
Знания	• Познава основните нормативни актове за здравословни и безопасни условия на труд • Обяснява възможните професионални и здравни рискове на работното място и причините за тяхното възникване • Разяснява основните правила при оказването на първа помощ при трудови злополуки • Изброява основните видове лични предпазни средства и техните функции • Познава видовете защитни приспособления и средства за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ • Изброява правилата за работа при аварии и аварийни ситуации
Умения	• Прилага мерки за безопасност на работното място • Спазва хигиенните норми на работното място • Прилага инструкции за безопасна работа • Реагира правилно при аварийни ситуации
Компетентности	• Спазва стриктно мерките за безопасност при изпълнение на различните трудови дейности
Резултат от учене 1.2	Осъществява превантивна дейност за опазване на околната среда
Знания	• Познава нормативни актове, свързани с опазването на околната среда, и ЗБУТ • Познава трудовоправните норми, свързани със ЗБУТ • Разяснява общите изисквания за осигуряване на ЗБУТ съобразно спецификата на провежданата дейност и изискванията на техническото, технологичното и социалното развитие с цел защита на живота, здравето и работоспособността на работещите
Умения	• Търси информация за устойчиви практики, приложими в конкретната професионална дейност

ПРОЕКТ

	• Изпълнява дейности по събиране и съхраняване на опасни продукти, излезли от употреба уреди и консумативи съобразно правилата за рециклиране • Използва технологии и материали, щадящи околната среда • Спазва практики за пестене на вода, енергия и други ресурси на работното място
Компетентности	• Правилно обработва отпадъците на работното място съобразно изискванията за сортиране • Вярно и точно разпознава замърсяващи фактори на работното място и съдейства за ограничаване на въздействието им • Способен е стриктно да следва утвърдените правила и изисквания за опазване на околната среда
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Владее теоретични знания за: - хигиенните норми - здравословните и безопасните условия на труд на работното място - овладяването на аварийни ситуации и оказването на първа помощ - превантивната дейност за опазване на околната среда Част по практика на професията: • Избира своевременно най-адекватния тип поведение при зададената рискова ситуация • Вярно и точно определя необходимите действия за оказване на първа помощ
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 2	**Икономика и предприемачество**
Резултат от учене 2.1	Познава основите на пазарната икономика
Знания	• Познава основни икономически понятия – търсене, предлагане, пазар, конкуренция, цена • Познава ролята на държавата в икономиката – данъци, бюджет, регулации • Обяснява дейността на организацията в контекста на основни икономически принципи и понятия • Разяснява основни понятия във финансите – приходи, разходи, печалба, инвестиции • Разбира значението на социалната и екологичната отговорност при ръководене на бизнес

ПРОЕКТ

Умения	• Използва основни икономически понятия, като търсене, предлагане, пазар, конкуренция и цена при изпълнение на професионалните си задачи • Отчита значението на основните финансови показатели, като приходи, разходи, печалба и инвестиции
Компетентности	• Прилага правилата и изискванията, свързани с ролята на държавата в икономиката, включително данъци, бюджет и регулации, в рамките на работната среда и своите професионални ангажименти
Резултат от учене 2.2	Познава основите на предприемачеството
Знания	• Познава същността и ролята на предприемачеството в икономиката • Изрежда основните стъпки при стартиране на бизнес, включително генериране на идея, пазарно проучване, изготвяне на бизнес план • Изброява видовете фирми и организационно-правни форми на стопанска дейност
Умения	• Разграничава видовете фирми и организационно-правните форми на стопанска дейност • Прилага знания за предприемачеството в работната си среда
Компетентности	• Идентифицира успешни практически примери за управление на бизнес начинания • Предлага решения за подобряване на дейността в съответствие с технологичните и организационните изисквания • При необходимост представя идеи и предложения пред клиенти, инвеститори или партньори, като аргументира решенията си
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Владее основните теоретични знания и понятия в областта на икономиката • Владее основните теоретични постановки в областта на предприемачеството Част по практика на професията: • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус • Включва се в разработването на бизнес план на фирмата според изискванията на предварително дефинираното задание
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика

ПРОЕКТ

3.2.2. Отраслова професионална подготовка по професията

ЕРУ 3	**Технологии и процеси в химическата индустрия**
Резултат от учене 3.1	Описва основни технологични процеси в химичните производства
Знания	• Разпознава основните видове химични технологични процеси – дестилация, неутрализация, екстракция, абсорбция, сушене и др. • Дефинира принципите на непрекъснати и периодични производствени процеси • Познава видовете реактори и технологични апарати – колони, смесители, сушилни, топлообменници и др. • Назовава основите на материални и енергийни потоци в химическите производства
Умения	• Различава основни технологични етапи при производството на химични продукти (например киселини, основи, торове, полимери) • Дава примери за технологични схеми и диаграми, включващи апарати и поточни линии • Свързва конкретни процеси с физични и химични явления • Различава рисковите фактори в основни химични технологии
Компетентности	• Използва самостоятелно информация от техническа документация, схеми и обозначения в химическата промишленост • Спазва стриктно технологични изисквания при прилагане на знания за производствени процеси
Резултат от учене 3.2	Познава принципа на действие на основни машини и съоръжения
Знания	• Назовава основните машини и съоръжения в химичните производства • Дефинира основните физични и химични процеси, които протичат в технологичното оборудване • Описва предназначението на всяко съоръжение в рамките на производствения процес
Умения	• Обяснява начина на работа на основни апарати с помощта на схеми и техническа документация • Различава основни съоръжения по външен вид и по техните функционални характеристики • Съпоставя конкретно съоръжение с подходящия за него производствен процес
Компетентности	• Оценява самостоятелно влиянието на основни работни параметри (например температура, налягане, дебит) върху функционирането на съоръженията

ПРОЕКТ

	• Прилага отговорно в работата си изискванията за безопасност и опазване на околната среда при провеждане на производствени технологии
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Демонстрира задълбочени знания относно основни технологични процеси Част по практика на професията: • Време и прецизност на изпълнение на практическа задача за съставяне на принципна схема на конкретен технологичен процес за производството на екохимични, биологични или продукти от битовата химия
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 4	**Работен процес**
Резултат от учене 4.1	Организира дейностите на работното място
Знания	• Познава правилата за рационална организация на работното място • Описва методи за нормиране на работния процес • Маркира нормативните актове, свързани с производство и съхранение на екохимични, биологични продукти и битова химия • Разпознава основните работни процеси и дейности при производство на екохимични, биологични или продукти от битовата химия • Описва организацията на работния процес в съответствие с поставените задачи • Изброява нормативните актове, свързани с работния процес
Умения	• Различава основните нормативни актове, свързани с екохимичните, биологичните продукти и битовата химия • Спазва организацията на работа на работното място и обекта • Обяснява проектите, инструкциите и паспортите, свързани с професията и работното място • Подготвя работното място за изпълнение на поставените задачи
Компетентности	• Обосновава необходимостта от промени в работния процес • Способен е самостоятелно и/или в екип да участва в работния процес на работното си място • Способен е да организира правилно работното си място в

ПРОЕКТ

	зависимост от изпълняваните трудови дейности
Резултат от учене 4.2	Изпълнява трудовите дейности в работния процес
Знания	• Познава видовете трудови дейности • Назовава изискванията за ефективно изпълнение на видовете дейности • Дефинира начините за организация на дейностите в работния процес
Умения	• Спазва етапите на технологичния процес и разпределението на видовете дейности, предвидени за изпълнение на работното място • Различава изискванията за изпълнение на видовете дейности на работното си място – проекти, технологии, правилници, паспорти, инструкции и др. • Спазва етичните норми на поведение
Компетентности	• Създава мотивирано етична и ефективна работна среда • Способен е самостоятелно и/или в екип да изпълнява възложените му дейности в процеса на производство на екохимични, биологични или продукти от битовата химия
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Владее основните теоретични знания в областта на организацията на работа и етапите на технологичния процес на работното място Част по практика на професията: • Подготвя правилно работното си място за изпълнение на поставените задачи • Използва подходящо работно облекло и лични средства за защита
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика

3.2.3. Специфична професионална подготовка по професията

ЕРУ 5	**Дигитални технологии в професионалната дейност**
Резултат от учене 5.1	Използване на дигитални инструменти

ПРОЕКТ

Знания	• Разбира ползите и възможностите на различни дигитални решения при изпълнение на работните задачи • Познава принципите и възможностите за работа с различни дигитални продукти • Разпознава системи за подобряване на обслужването и изграждане на лоялност • Описва добрите практики за защита на личните данни при спазване на изискванията на Общия регламент относно защита на данните (ОРЗД)/General Data Protection Regulation (GDPR)
Умения	• Работи с подходящи мобилни приложения или софтуери • Анализира данни, генерирани от софтуера за обработка на продажби, сканиране на баркодове, разпечатване на касови бележки и управление на транзакции • Различава софтуер за следене на стокови наличности, зареждане и поръчки • Попълва наличностите след продажба
Компетентности	• Оценява ефективността на използваните технологии и преценява възможностите за тяхното прилагане • Прилага системи за управление на запаси, доставки, продажби и финансови данни • Гарантира защита на личните данни и конфиденциалност при работа с дигитални инструменти
Резултат от учене 5.2	Решава проблеми при работата с ИКТ
Знания	• Познава начините за решаване на рутинни проблеми при използване на цифрови технологии • Изброява начините за инсталиране/преинсталиране на операционна система и друг софтуер • Познава възможностите за актуализиране на дигиталните си компетентности
Умения	• Избира и инсталира най-подходящия инструмент, устройство, приложение, софтуер или услуга за решаване на проблеми • Променя настройките и опциите на операционната система или друг софтуер при решаване на проблеми
Компетентности	• Способен е самостоятелно да разреши проблем, възникнал при работа с ИКТ • Самостоятелно интегрира дигитални технологии в ежедневната си практика с цел да подобри трудовата си дейност
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Демонстрира владеене на теоретични знания, свързани с инсталирането, преинсталирането и промяната на настройки на

ПРОЕКТ

	устройство и съпътстващия го софтуер Част по практика на професията: • Време и прецизност при систематизация и обработка на аналитични данни
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 6	**Суровини за производство на екохимични, биологични продукти и битова химия**
Резултат от учене 6.1	Описва суровините за производство на екохимични, биологични продукти и битова химия
Знания	• Изброява източниците на суровини за производство на екохимични продукти • Изброява източниците на суровини за производство на биологични продукти • Посочва източниците на суровини за производство на битова химия • Описва произхода и състава на суровините • Познава спецификата на суровините за биологични продукти
Умения	• Класифицира суровините съобразно състав, произход, предназначение и приложение • Различава полезния компонент в суровината • Обяснява на потребителя приложението на полезния компонент при производството на крайния продукт
Компетентности	• Способен е да обясни точно произход, състав и свойства на суровините за производство на екохимични, биологични продукти и битова химия • Проверява самостоятелно за съответствие с регулативните норми суровините, използвани за производство на екохимични, биологични продукти и битова химия
Резултат от учене 6.2	Представя методите за добиване и съхранение на суровините
Знания	• Познава методите за добиване на суровините • Изброява особеностите на условията за съхранение и транспортиране • Описва спецификата на условията за отглеждане, добиване и съхранение на суровини, използвани в екохимични и биологични продукти • Ползва терминология на чужд език, свързана с условията за

ПРОЕКТ

	отглеждане, добиване и съхранение на суровините
Умения	• Прилага нормативните изисквания за съхранение на суровините в пряката си работа • Използва чужд език при проучване на чуждестранни брандове • Обяснява на клиента особеностите при отглеждане, добиване и съхранение на суровини, използвани за производство на екохимични и биологични продукти • Следи срок на годност на артикулите • Предприема мерки за недопускане на нарушения
Компетентности	• Способен е стриктно да обясни точно методите за добиване и съхранение на суровините за производство на екохимични, биологични продукти и битова химия • Контролира спазването на нормативните изисквания при изпълнение на работните задачи за съхранение на суровини и материали • Идентифицира съвестно пропуски и информира отговорните лица
Резултат от учене 6.3	Описва методите за преработка на суровините за производство на екохимични, биологични продукти и битова химия
Знания	• Познава методите за преработка на суровините • Посочва спецификата при подготовка на суровините за преработка • Описва особеностите при преработката на суровините
Умения	• Обяснява на потребителя изискванията за преработка на различни видове суровини • Разграничава методите за преработка на суровините • Сравнява методи за преработка
Компетентности	• Способен е да обясни вярно методите за преработка на суровините за производство на козметични, парфюмерийни, биологични продукти и битова химия • Контролира спазването на нормативните изисквания
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Демонстрира владеене на теоретични знания за състав и приложение на суровините и спецификата на отглеждане, добиване и съхранение на еко-, био- и натурални продукти Част по практика на професията: • Време и прецизност при прилагане на методи за анализ и контрол на суровини за производство на крайни продукти
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит

ПРОЕКТ

	Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 7	**Производствени технологии**
Резултат от учене 7.1	Познава процесите за производство на екохимични, биологични продукти и битова химия
Знания	• Познава суровините за производство на екохимични, биологични продукти и битова химия • Описва методите за получаване на клиентите • Изброява основните етапи на процесите за производството пред заинтересовани лица • Описва условията за получаване при запитване в търговския обект • Посочва на потребителя факторите, влияещи върху качеството на продукта – температура, налягане, концентрация и времетраене • Описва изискванията за качество при интерес на клиента • Познава инструкциите за безопасност и санитарно-хигиенните норми при производство и опазване на околната среда
Умения	• Характеризира суровините за производство на екохимични, биологични продукти и битова химия • Разграничава методите за получаване • Изброява отделните етапи и тяхната последователност • Разяснява връзката между метода за получаване и качество на продукта • Обсъжда значението на факторите на процеса температура, налягане, концентрация, времетраене и др. • Обяснява на клиентите инструкциите за безопасност и санитарно-хигиенните норми при производство • Прилага инструкциите за съхранение на продуктите
Компетентности	• Способен е да класифицира вярно различните продукти в зависимост от състав, свойства и методи за получаване • Съпоставя продукти от съответната стокова група в зависимост от съдържанието на основни компоненти и метода на производство • Предлага варианти за избор на продукт в зависимост от начина на получаване • Спазва съвестно инструкциите за съхранение на различните видове продукти
Резултат от учене 7.2	Представя устройството и действието на машините и апаратите за производство на екохимични, биологични продукти и битова

ПРОЕКТ

	химия
Знания	• Диференцира апаратите за различните производства • Описва устройството и действието на отделни представители • Посочва последователността на отделните технологични операции • Описва контролно-измервателните прибори • Познава инструкциите за безопасност и санитарно-хигиенните норми при производство и опазване на околната среда
Умения	• Характеризира машините и апаратите за производство на екохимични, биологични продукти и битова химия • Разчита и обяснява технологични схеми • Разбира показанията на контролно-измервателните прибори • Спазва инструкциите за безопасни условия на труд и опазване на околната среда
Компетентности	• Способен е да класифицира апаратите в зависимост от предназначението им • Управлява контролно-измервателните прибори при отклонение от зададените стойности • Предлага варианти за избор на продукт в зависимост от начина на получаване • Прилага стриктно инструкциите за безопасност при експлоатация на машините и апаратите
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията • Правилно използване на специфични термини и понятия • Демонстрира знания за суровини, етапи, методи на производство, безопасност, санитарно-хигиенните норми и опазване на околната среда при производство на екохимични, биологични продукти и битова химия Част по практика на професията • Време за изпълнение на поставената задача
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 8	**Екохимични, биологични продукти и битова химия**
Резултат от учене 8.1	Описва състава и характеристиките на различните продукти
Знания	• Познава различните видове продукти • Посочва същност и приложение на различни представители • Описва състава и предназначението на различни видове

ПРОЕКТ

	продукти • Назовава и изброява основни алергени • Посочва начина на употреба на различните артикули • Описва изискванията за съхранение • Описва оферти, промоции и условия на покупка на чужд език
Умения	• Различава представители на различни продуктови групи • Предлага продукти в зависимост от потребностите на клиента • Интерпретира вярно съдържанието на етикета въз основа на познанията си за различните видове продукти • Обяснява съдържание от етикети, инструкции за употреба или предупреждения на чужд език • Дава указания за приложение и съхранение на продукта
Компетентности	• Способен е да класифицира вярно продуктите по предназначение и действие • Консултира и препоръчва продукти съобразно потребностите, като проявява отговорност • Деликатно насочва потребителя към други алтернативи, които по-точно отговарят на изискванията му на база предварително установени нужди
Резултат от учене 8.2	Обяснява действието на продуктите върху човешкия организъм
Знания	• Назовава основните органи и системи в човешкия организъм • Посочва начина на употреба на различните продукти • Изброява основните алергени в определени продукти • Описва изискванията за съхранение на продуктите • Познава терминология на чужд език, свързана с предназначението и действието на екохимичните, биологичните продукти и битовата химия
Умения	• Информира за отражението на определени компоненти върху здравословния начин на живот • Обяснява възможните реакции на организма при неправилна употреба • Обяснява изискванията за безопасно използване и съхранение на продуктите • Насочва избора съобразно специфичните потребности на клиента, като използва чужд език при необходимост • Препоръчва условия за безопасно използване и съхранение на продуктите
Компетентности	• Способен е да насочва към информиран избор относно различни артикули със сходни качества и предназначение • Консултира относно действието на различни продукти

ПРОЕКТ

	• Дава коректни указания за безопасно използване и съхранение
Резултат от учене 8.3	Изготвя заявки и поръчки според наличностите
Знания	• Описва процеса на управление на стоковите наличности и определяне на необходимостта от поръчка на нови стоки • Изброява последствия от недостатъчно или по-голямо количество поръчана стока • Описва видове доставки и честотата на доставките • Описва същността и значението на инвентаризацията
Умения	• Преценява потребността от поръчване на стока • Съставя необходимите документи при поръчване на стока • Поддържа оптимални наличности от предлаганите стоки в търговския обект • Прави инвентаризация • Надгражда продуктовата си компетентност периодично
Компетентности	• Способен е самостоятелно да прецени правилно наличностите в търговския обект • Способен е самостоятелно или в екип да изготви поръчка на стока съобразно нуждите на търговския обект
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Демонстрира знания за състав, предназначение, действие и начин на приложение на конкретен продукт Част по практика на професията: • Решава казус, свързан с насочване на избора към продукт съобразно потребностите на клиента, с акцент върху качествата на продукта и възможните странични реакции
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика

4. Съвкупност от единици резултати от учене, които формират придобиването на квалификация по част от професията „Екохимични, биологични продукти и битова химия“

Степен на професионална квалификация	Ниво по ЕКР/НКР	ЕРУ № … от списъка по т. 3.1.
III	4	ЕРУ1; ЕРУ3; ЕРУ4; ЕРУ7; ЕРУ8

5. Изисквания към материалната база

ПРОЕКТ

5.1. **Изисквания към кабинетите за обучение по теория на професията – характеристики, обзавеждане, оборудване, софтуер**

Обзавеждането на учебния кабинет включва: работно място на обучавания (работна маса и стол), работно място за обучаващия (работна маса и стол), учебна дъска, мебели (предимно шкафове за различни цели), гладка свободна стена за окачване на табла, интерактивен дисплей с интернет, бяла дъска за писане и други средства за обучение и дидактическа техника. Желателно е използването на уеббазирани платформи със симулации, ел. платформи на МОН и софтуер за обработка на продажби и за следене на стокови наличности, зареждане и поръчки.

Учебните кабинети трябва да отговорят на необходимите педагогически, методически, ергономични, хигиенни и естетически изисквания, като създават предпоставки за успешно усвояване на знанията, уменията и формирането на професионално-личностни качества на обучаваните. Кабинетите се оборудват със съответните дидактически средства, осигуряващи условия за самостоятелна учебна дейност на всеки учащ.

5.2. **Изисквания към учебната база за обучение по практика на професията – характеристики, обзавеждане, оборудване, софтуер**

В учебните лаборатории се провежда обучението по практика за формиране на знания, умения и професионални компетентности у обучаваните. Планирането, разположението и оборудването на учебните лаборатории са съобразени със спецификата на учебната дейност, с целите и задачите на обучението по професията, със санитарно-хигиенните изисквания. Обзавеждането на лабораториите включва: работни места за обучаваните и за обучаващия, водна и електрическа инсталация и инсталация за обратните води. Работните места е целесъобразно да бъдат разположени успоредно или шахматно на общ плот в единия край на помещението, облицовани с подходящ материал. Под плота се монтират шкафове за съхранение на приборите и съдовете, необходими за лабораторни упражнения. Върху плота на стелажи се подреждат необходимите стъклария и реактиви. В лабораториите следва да има технически и инсталационни съоръжения с общо предназначение: автоматично включване и изключване на вентилационната и електрическата инсталация, на осветлението, на завесите, на екрана и др. Лабораториите трябва да са оборудвани с аптечка, средства за гасене на пожар, лични предпазни средства, вентилационни устройства. Към лабораториите следва да са разположени следните помещения: тегловно, апаратно, подготвително и хранилище за реактиви. В непосредствена близост до лабораториите трябва да има: стая за материали, стая за апаратура, стая за подготовка и склад за реактиви. Съхранението на реактивите да бъде под контрола на преподавателя, а условията и редът за достъп до тях се регламентират със заповед на ръководителя на обучаващата институция.

Обучението по учебна и производствена практика по учебен предмет или модул от професионалната подготовка, свързана с ЕРУ 8, РУ 8.3, се провежда в търговски обекти, специализирани за козметични, парфюмерийни, биологични продукти и битова химия.

6. Изисквания към обучаващите

Право да преподават по теория и практика на професията имат лица с висше образование и образователно-квалификационна степен „магистър“ или „бакалавър“ по специалности от професионално направление от областта на висше образование „Технически науки“ от Класификатора на областите на висше образование и професионалните

ПРОЕКТ

направления, приет с Постановление № 125 от 2002 г. на Министерския съвет (ДВ, бр. 64 от 2002 г.), съответстващи на професията.

Учителска длъжност по учебен предмет или модул от професионалната подготовка може да се заема и от лица със завършено висше образование по съответната специалност и без професионална квалификация „учител“.

По учебен предмет или модул от професионалната подготовка, за който няма съответно професионално направление в Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, могат да преподават лица без висше образование и без придобита професионална квалификация „учител“, ако са придобили съответната професионална квалификация при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение.

Препоръчително е на всеки три години обучаващите да преминават курс за актуализиране на професионалните си знания, умения и компетентности.

ПРОЕКТ